

# PRZEDMIOTOWE OCENIANIE

## PRZYRODA W KLASIE 4

Przedmiotowe oceniania polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, które wynikają z programu nauczania oraz formułowania oceny. Dzięki PSO możemy uzyskać informację o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce. Motywuje ucznia do pracy, uświadamiając mu braki w zakresie wiedzy oraz wdraża go do samokontroli.

Celem oceniania jest więc:

- dostarczenie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, poprzez ocenę wiadomości i umiejętności ucznia
- wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji
- motywowanie ucznia do systematycznej pracy

Do zadań nauczyciela należy bieżące, śródroczne, końcoworoczne ocenianie i klasyfikowanie uczniów według skali przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania oceny. Dla ucznia ocenapowinna pełnić rolę wspierającą i motywującą. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- **Wiadomości**
  - uczeń zna i rozumie zależności występujące w przyrodzie
  - charakteryzuje poziomy życia
  - wskazuje i ocenia zmiany w środowisku pod wpływem działalności człowieka
  - zna podstawowe pojęcia biologiczne
  - opisuje budowę i czynności życiowe organizmów żywych
  - zna zasady zdrowego stylu życia
- **Umiejętności**
  - rozumie podstawowe pojęcia biologiczne
  - orientuje się na mapie i w terenie
  - obserwuje i opisuje środowisko przyrodnicze i zjawiska w nim zachodzące
  - wykonuje proste doświadczenia i interpretuje ich wyniki
  - samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji
  - przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy
- **Postawy**

- postawy proekologiczne i prozdrowotne
- odpowiedzialnego działania na rzecz środowiska
- zaangażowania podczas pracy lekcyjnej
- aktywnego udziału w konkursach przyrodniczych

1. Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiągnięciu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

**2. Ocenianiu podlegają:**

- testy sprawdzające po każdym dziale materiału;
- obserwacja pracy uczniów na lekcji
- odpytywanie ustne
- dodatkowe prace (np. prezentacje, udział w projekcie, pomysłowe doświadczenia)
- krótkie prace pisemne (kartkówki, prace domowe);
- udział w konkursach przedmiotowych
- doświadczenia i eksperymenty

**3. Ogólne kryteria oceniania z przyrody:**

Ocenę **dopuszczającą** może otrzymać uczeń, który:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody;
- posługuje się podstawowymi pojęciami przyrodniczymi
- posiada przejawiający się w życiu codziennym pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego;

Ocenę **dostateczną** może otrzymać uczeń, który:

- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze;
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego;
- posługuje się mapą, jako źródłem wiedzy przyrodniczej;
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać;

Ocenę **dobrą** może otrzymać uczeń, który:

- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody;
- korzysta z różnych źródeł informacji takich jak: telewizja, Internet, czasopisma przyrodnicze, popularnonaukowe i inne;
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka;
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego;

- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym;
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody posługując się terminologią przyrodniczą;

Ocenę **bardzo dobrą** może otrzymać uczeń, który:

- projektuje doświadczenia i prezentuje je;
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka;
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie;
- wyjaśnia je, rozwiązuje problemy;

Ocenę **celującą** może otrzymać uczeń, który:

- wykracza swoją wiedzą poza podstawy programowe;
- selekcjonuje wiedzę, interpretuje zjawiska, tworzy hipotezy;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, konkursach przedmiotowych, akcjach obejmujących przyrodę i pokrewne dziedziny;

Ocenę **niedostateczną** może otrzymać uczeń, który:

- ma braki wiedzy tak duże, że nie rokuje nadziei na ich usunięcie
- nie jest zainteresowany przedmiotem
- nie opanował w stopniu minimalnym zagadnień poruszanych na lekcji
- nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń
- swoją postawą na zajęciach przeszkadza innym
- nie wykonuje zadań postawionych do realizowania przez nauczyciela

#### **4. Formy i metody oceniania**

- Sprawdziany w formie testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Prace pisemne takie jak testy sprawdzające, są udostępniane do wglądu uczniom i rodzicom w celu zapoznania się z uwagami sprawdzającego.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu najpóźniej dwóch tygodni.
- Można zgłosić chęć poprawy sprawdzianu w terminie nie dłuższym niż tydzień po oddaniu pracy przez nauczyciela.

- Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną może ją poprawiać (ocenę niedostateczną poprawia obowiązkowo) w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Oceny ze sprawdzianów mają najistotniejszy wpływ na ocenę półroczną i roczną.
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym lub kartkówce ma on obowiązek napisania ich w terminach:
  - w przypadku jednodniowej nieobecności – podczas następnej lekcji
  - w przypadku nieobecności nie przekraczającej tygodnia – do 7 dni po powrocie do szkoły
  - przy dłuższych nieobecnościach – do 14 dni
- Prace pisemne(kartkówki i sprawdziany) oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom:
  - 100% – celujący
  - 99% – 92% – bardzo dobry
  - 91% – 75% – dobry
  - 74% – 51% – dostateczny
  - 50% – 33% – dopuszczający
  - 32% – 0% – niedostateczny
- Dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić, że nie jest przygotowany do zajęć (z *wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów*)
- Ocenie podlega także aktywność na lekcjach i prace domowe
  - Ocenę z bieżących tematów ( do 2-3 lekcji wstecz) uzyskuje uczeń z krótkich kartkówek i odpowiedzi ustnych.
  - Można również uzyskać ocenę z dodatkowych zadań i prac długoterminowych (np. projektu edukacyjnego, hodowli, zielnika) przydzielanych przez nauczyciela oraz wyższą ocenę semestralną z tytułu bardzo dobrych wyników na konkursie przedmiotowym
  - Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego
  - Ocena jest jawna dla ucznia,
  - Oceny na koniec semestru nie są średnią ocen cząstkowych.

- Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem. skierowanie ucznia do poradni pedagogiczno-psychologicznej

**Zasady wystawiania ocen** śródrocznych i końcoworocznych oraz warunki ich poprawy są zawarte w szkolnym WSO.

## **PRZEDMIOTOWE OCENIANIE - HISTORIA W KLASACH IV-V**

### **1. Przedmiotem oceniania są:**

- wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),

- postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

## **2. Cele ogólne oceniania:**

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

## **3. Formy aktywności podlegające ocenie:**

1. Odpowiedzi ustne – przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.

2. Wypowiedzi pisemne: – kartkówki ( 10 – 15 min.) obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają rangę odpowiedzi ustnej).

3. Sprawdziany podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału. Zapowiedziane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

4. Samodzielnie opracowane prace dodatkowe oparte na innych źródłach niż podręcznik (plansze, rysunki, referaty, gazetki itp.) oceniane są: celujący, bardzo dobry, dobry).

5. Zadania domowe

## **4. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:**

1. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.

2. W ocenianiu stosuje się następującą skalę od 1-6.

3. Oceny częściowe w dzienniku wyrażane są cyfrą w skali 1– 6.

4. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy.

## **Kryteria ocen:**

- **Wypowiedzi ustne**

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

**celujący** – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, prezentuje własne przemyślenia i oceny, łączy wiadomości z różnych źródeł wiedzy, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.

**bardzo dobry** – odpowiedź jest trafna i wyczerpująca, zgodna z tematem, łączy fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści w oparciu biegłą umiejętność posługiwania się osią czasu – porównuje, wyjaśnia, wyciąga wnioski i dostrzega związki przyczynowo skutkowe, biegle posługuje się mapą, umiejętnie analizuje teksty źródłowe, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo – politycznych.

**dobry** – odpowiedź zasadniczo samodzielna, ale nie wyczerpująca w pełni, dane zagadnienie zawiera większość wymaganych treści, wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych oraz potrafi je wyjaśnić i ocenić, dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów, zna daty i potrafi je nanieść na oś czasu, potrafi posługiwać się mapą, bierze udział w dyskusji – uzasadnia swoje racje w sposób komunikatywny.

**dostateczny** – odpowiedź odbywa się przy pomocy nauczyciela, uczeń zna ważniejsze fakty, daty, pojęcia i postacie historyczne, jednak nie zawsze potrafi je prawidłowo zinterpretować, określa wiek wydarzenia, potrafi odczytać oś czasu, raczej rzadko korzysta z mapy.

**dopuszczający** – wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych, jednak niezbyt precyzyjnie udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela, posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, podstawowe fakty historyczne wyjaśnia z pomocą nauczyciela oraz w oparciu o podręcznik i materiały ilustracyjne.

**niedostateczny** – nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela nawet o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, posiada bardzo duże braki w wiadomościach koniecznych.

- **Prace pisemne**

W przypadku wypowiedzi pisemnych sprawdzianów i kartkówek, przyjmuje się następujące kryteria procentowe.

Przy sprawdzianach:

100% – celujący

kartkówkach:

celującej oceny nie ma

99% – 92% – bardzo dobry	100% - 92 % bardzo dobry
91% – 75% – dobry	91% - 75 % dobry
74% – 51% – dostateczny	74 % - 51 % dostateczny
50% – 33% – dopuszczający	50 % - 33 % dopuszczający
32% – 0% – niedostateczny	32 % - 0 % niedostateczny

a) Nauczyciel oddaje sprawdziany w terminie dwóch tygodni.

b) Sprawdziany, z których uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną uczeń ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawianego sprawdzianu.

c) Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły.

### **5.Sposób ustalania oceny śródrocznej i końcoworocznej**

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany,
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- aktywność na zajęciach,
- aktywność pozalekcyjna,
- prace domowe i prace długoterminowe itp.
- posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki
- itp.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego

**Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych.**

#### **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**

nie opanował treści koniecznych, ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę, nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego notorycznie nie odrabia pracy domowej.

#### **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**



wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych, ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić, rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem. stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze, raczej odrabia zadania domowe.

**Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:**

opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym, rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności ocenia wydarzenie historyczne i opisuje z pomocą nauczyciela oraz pomocy dydaktycznych, zna podstawowe pojęcia historyczne, posiada znajomość podstawowej wiedzy faktograficznej, próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje, odczytuje wydarzenia z osi czasu, określa wiek zdarzenia i zna ważne daty, dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi, wykazuje minimalną aktywność na lekcji odrabia prace domowe

**Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:**

potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje zadania o średnim stopniu trudności i złożoności, poprawnie ocenia i opisuje wydarzenie historyczne, wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych, ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne, dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów, wykazuje się dużą znajomością dat, prawidłowo posługuje się osią czasu nanosi daty, określa wiek itp. poprawnie posługuje się mapą, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł wiedzy, efektywnie współpracuje w zespole i dość aktywnie pracuje w grupie, bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.

**Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**

opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii, sprawnie posługuje się wiadomościami łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści, rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo – polityczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń, biegłe posługuje się mapą, umiejętnie analizuje teksty źródłowe, umie bronić swoich poglądów, wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.

**Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

w wysokim stopniu opanował treści programowe, umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.

Warunkiem uzyskania oceny celującej śródrocznej oraz rocznej jest posiadanie przez ucznia najwyższych ocen ze sprawdzianów celujących oraz bardzo dobrych! Ocena śródroczna i roczna jest efektem pracy i nauki ucznia podczas całego semestru oraz roku szkolnego – nie uwzględnia się możliwości poprawiania ocen pod koniec roku lub półrocza.